

en dat wij, hoofd voor hoofd, in Adams val rampzalig en verdoemelijk voor God liggen, daar wil men niet aan. Die rede is te hard. Wie kan dezelve **hooren**?

Zonde in **algemeenen** zin genoemd en daarover gepraat, dat gaat nog al heen, als men maar niet naderbij komt, en maar niet aanduidt als zonde, waaraan men personeel schuldig is, want dan komt de vijandschap voor den dag.

Het is immers niet genoeg, om te zeggen : Adam is die en zus en **zoo** geweest. Het 'gaat er maar over, kennen wij ons personeel schuldig aan Adams zonde, uit kracht van **erfsmet**, zijn wij personeel zondaar voor God geworden? volgens Rom. 5:19. „Want gelijk door de ongehoorzaamheid van dien éénen mensch velen tot zondaars gesteld zijn geworden, **alzo** zullen ook door de gehoorzaamheid van éénen velen tot rechtvaardigen gesteld worden.”

Let op het woord „**velen**,” dat is niet „**alle**” menschen. Dat wil zeggen: niet alle menschen, hoofd voor hoofd, zijn zondaar voor God geworden, ziende zich even schuldig staan, vanwege de erfzonde aan Adams ongehoorzaamheid en val.

Merkt aan, dat de Apostel zegt, tot zondaar „**gesteld**” worden. Waarvoor gesteld worden als zondaar voor het heilig gericht **Gods**? Ziende **zichzelfen zoo** geheel verdorven, onrein, besmet, ontbloot van alles goeds, dat hij het **als** met zijn bloed zou willen onderteekenen, dat God rechtvaardig zijn **zoude**, **zoo** hij hem, zondaar, voor eeuwig van voor zijn **aangezicht** wegdeed.

Zie, zulk een **mensch** wordt nu eerst zondaar voor God. Dan heeft niet Adam het meer gedaan, maar hij zelve. Hij is niet eerst en meest beschaamd, dat deze of gene wat **van** hem weet, maar **hij** is heilig beschaamd en verlegen voor God. Het kan hem ook niet helpen en hij wil **daarmede** ook niet **geholpen** zijn, dat die **en** die even schuldig staan als hij. Hij is gelijk de tollenaar, hij ging alles voorbij, want hij kreeg het alleen met **hemzelfen** te doen., tegenover God. Slaande op zijn eigen borst, **zeide** hij : „O ! God, **wees** mij, zondaar, genadig.”

Hier moet het komen, mijne vrienden, zullen wij met een toeigenend geloof **leeren** verstaan, hetgene de Apostel uitdrukt, namelijk, om door de gehoorzaamheid Christus tot

rechtvaardigen gesteld te worden. Ziet! dit was Davids **praktijk**, als hij zegt : „Ziet, in ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen.”

Vol toog ik weg. Wat geeft „**vol**” te kennen ?

: Ik had niet noodig van **Gods** ordonnantiën weg te gaan, het was mijn onlijdzaam en ongebogen bedorven hart dat mij den weg naar Moab aanwees. God was uitermate goed voor mij, zelfs in mijn natuurlijke verzorging, maar ik vreesde het ergste en zag verarming en diepe ellende tegemoet. Ik kon mijn weg en lotgevallen niet overgeven aan de beschikking van zijn Goddelijke voorzienigheid ; want ik zat boordevol van ongeloof en slaafsche **vrees**, benevens van haastige en Godonteerende redeneering, die voortspromen uit den wortel van het eigen „**ik**.”

Merkt u wel, de vlakke en openhartige belijdenis van Naomi? En inderdaad was er reden noch oorzaak, om Bethlehem te verlaten, om God en zijnen openbaren dienst, **in** zekeren zin, als **vaarwel** te zeggen.

Weet u, mijne **vrienden**, wat **Naomi** had moeten doen ?

Zij had moeten zien, dat over Bethlehem **Gods** oordeel **ging**, en nu had zij moeten ondergefallen zijn voor **God**, den Heere gebillikt, die Zijne slaande hand over die plaats ophef, en Hem in de roede gevallen zijn.

Hoort de roede, en **wie** ze besteld heeft. Maar **Naomi** zag veel meer op de slagen, die geslagen werden door de hand des **Heeren**, dan op de slaande hand zelve, en **op** Hem, die sloeg.

En nu zij niet verder ziet en niet opziet, gaat zij heen om te ontkomen, maar in eigen weg.

En ziet, dat wijst Naomi's getuigenis uit, dat het haar nu smart, dat zij **zoo** geheel moed- en vrijwillig van den Heere is afgegaan, daar er geen reden noch oorzaken waren, die aanleiding daartoe **hadden** kunnen geven.

Daartoe moet het komen, geliefden, dat wij met Naomi kunnen zeggen : „**Ik** toog vol weg,” en met David : „**Ik** ben de man.” Met andere woorden, dat wij van God moed- vrijwillig zijn afgegaan.

Ik was vervuld- en als overstort met de vele weldaden des **Heeren**. Ik zat in het midden van zijn volk en erfenis, alwaar Hij woont en troont, en zich ontdekt in de bediening

van zijn ordonnantiën, waarin ik mij, als **vroolijk** maken en verblijden kon. Derhalve was het **eene** willekeurige daad van mij, **wil** zij zeggen, en ik moet God rechtvaardigen, die mij ledig **heeft** doen wederkeeren.

Aldus gaat het in de bevinding van de Kerke **Gods, geliefden**. Als de Heere zijn **volk** terugbrengt, dan zullen **zij. te** weten komen, wat zij kwijt geraakt zijn en wat zij bezeten hebben. God werkt niet over de zaken heen en Hij houdt er zijn volk ook eens bij stil.

Was Naomi vol, de mensch voor den val ook. Vol van **God**, van Zijn **beeld**, kennis, gerechtigheid, heiligheid. De minste reden bestond niet, om God te verlaten en van Hem af te gaan. Maar wij zijn afgegaan, en wat nu ? Nu zijn wij God en Zijn gemeenschap kwijt.

De werkheilige mensch wil het weer herstellen en goedmaken. Hij zal dit nalaten en dat nalaten en weer wat anders doen, het baat al niet, mensch, wij zijn Zijn beeld kwijt.

De mensch was hooggeplaatst, rijk begiftigd, rijkelijk verzorgd, Was de mensch niet het kunstprodukt van de vingeren des Almachtigen ? Leefde hij niet in zijn gemeenschap, zijn aangezicht ziende, rijk begiftigd met verstand, kennis, reinen wil, de hartstochten vol heiligheid, zijn genegenheden naar God en tot God gekeerd, kortom, vol van God?

Bezitter van -het Paradijs, drager van het beeld **Gods**?

God had hem alles gegeven, Zijn wezen, Zijn persoon, Zijn verbond, Zijn leven ; maar de **mensch** heeft moed- en vrijwillig zijn rijkdom verwoest; en is van God uitgegaan.

Zijn wil, Zijn gebod, Zijn gemeenschap, alles gaf God, om Hem te dienen, te **vreezen**, Hem tot eer te zijn.

Als de verloren zoon vraagt : „**Vader**, geef mij het deel mijns goeds dat mij toekomt, dan deelt Hij hun het goed. Maar merkt nu wel, zijn vader gaf het hem niet, om er mede van huis te gaan, doch om er mee in huis te blijven. **En zoo** was het ook met Adam. Adam had veel van God in hem, **maar** ook veel van God voor hem.

Hij had het beeld **Gods** in hem, het zalige gemoedsleven, maar ook het heerlijk Paradijs, dat hij voor hem had, de heerschappij over al het geschapene. In dit alles kon hij

zich vermaken en verlustigen, als hef werk van zijnen Schepper. Maar nu had Adam dit alles niet ontvangen, om **willekeurig daarmede te** handelen, maar met dit alles, afhankelijk en onderwerpeijk onder den Heere te **verkeeren**, en om tot **Gods** eer te zijn.

Vele menschen zijn als omringd met groote en kostelijke weldaden, die hun God schenkt; maar de groote vraag is : Waar blijven wij met dit alles? Leiden zij ons tot den Gever op, of gaan wij met de weldaden van God af ?

Vele menschen ook hebben veel ervaring en bevinding, maar de vraag dient te worden gesteld : zijn zij ons van God toegediend, uit kracht van de gerechtigheid en verdienste van Christus ? of hebben wij haar zelf maar genomen ? Dit is een hemelsbreed verschil.

Waar wij van den Heere bevinding en ervaring ontvangen en geleerd worden tot **zaligheid**, daar gaat die aan de leiband van het onbedriegelijk Woord **Gods**. Laat ons daarop acht geven.

Het Goddelijk onderwijs tot de zaligheid leidende, leert breken met de zonde, en doet aankleven aan God en Zijn dienst.

Dit is wat anders dan gemoedsbewegingen, die veelal worden bestempeld als een **gifte** der genade **Gods**, maar met de zelve kan men de zonden met hand en tand vasthouden.

De genade brengt een mensch daar, waar hij **zichzelve** leert kennen als een verloren mensch niet alleen, maar ook **alzo** een, die niet dit of dat, doch alles verbeurd heeft, en zich de minste weldaad **heeft** onwaardig gemaakt, door de zonde.

Naomi was verloren in Moab, **vol** ellende, **wederwaardig**-heden, rampen en wat niet al. **Wij** waren vol van God, **en nu** verloren in en door den val, nu vol van goddeloosheid, vol van het duivelsbeeld, vol van vijandschap, wrevel en ongerechtigheid.

Om zulk een' zondaar uit Moab op te halen, is er dan niet noodig, dat God, ja meer, dat een Almachtig God daaraan te pas kome ? Doch laat ons voortgaan.

Naomi, haar man is nu dood, doch, dat ze nu **terugkeere** naar Bethlehem !

Neen, dat doet ze niet, God **zal** er aan te pas moeten komen. Daar raken hare beide zonen in het huwelijk en met Moabietische wijven. Zij heeft zelfs geen oog voor deze gruwelen, waarvan toch. de Heere gezegd had tot de kinderen **Israëls**: „**Gijlieden** zult tot hen niet ingaan, en zij **zullen** tot u niet inkomen, zij zouden zekerlijk uw harte achter hare goden neigen.” 1 Kon. **11 : 2**.

Zij is er totaal blind voor ; maar merkt echter op het verborgen werk **Gods**, in de uitvoering- van Zijn **aanbidde-**lijken Raad, want een Ruth moest uit Moab loskomen,

Ziet gij nu, geliefden, dat de mensch niet naar God terugkeert. Niet alleen, dat hij niet kan, vanwege zijn diepen val ; maar hij heeft er geen behoefte aan.

Elk wil wel een God en godsdienst ook, maar hij wil alleen. een God zijner verbeelding en een godsdienst naar zijn opvatting, namelijk, die strookt met zijn **vleesch**.

Gelijk de Heere van Israël zegt : „**Gelijk** het getal uwer steden, **zoo** zijn uwe goden, o Israël.”

God moet er aan te pas komen, zal er van weder-**keeren** sprake kunnen zijn.

Is het niet **alzo**, arm volk van God ? God heeft niet v e e l aan u gedaan, en voor u gedaan alleen, maar Hij heeft a l l e s voor u gedaan, en zal het voorts alleen zijn, die alles doen moet, volgens Rom. 9 : **16**. „**Zoo** en is het dan niet, **desgenen** die wil, noch **desgenen** die loopt, maar des ontfermenden **Gods**.”

Als God niet onzen wil en onze genegenheid van de zonde aftrekt, houden wij **vast**, tot het laatste ademtochtje toe, **zoo** vast zijn wij aan dezelve geketend.

Ja, **zoo** vast, dat de waarheid **ons** beschrijft als die, die een verbond hebben gemaakt met den dood, en een voorzichtig verdrag met de hel. En daarvan geooven en **zien** wij niets, totdat het den Heere **behage**, onze blinde **ziels-**oogen te openen en te ontsluiten.

Hiervoor nu had de Heere Naomi's **oogen** ontsloten ; vandaar haar getuigenis : „De Heere heeft mij doen weder-**keeren**.”

„**Ik** had nooit gewild,” wil zij zeggen, had de Heere geen begin gemaakt, mijn wil is geheel afkeerig, en o, mijne vrienden, de ontdekking daarvan doet mij nu zuchten, en

gedurig tot den Heere zuchten : Verbreek mijn wil, dien gansch ontaarden.

Zingen : PSALM 119 : 36.

Zij maken een kikkersprong', die den vrijen wil drijven. **Gods** kind leert het door genade anders kennen.

Hoe Naomi vol **wegtoog**, was zij nochtans ledig voor God.

Vol van vrouw en kinderen, onze genegenheden naar en tot het stoffelijke gekeerd, vol van 'wereldsche zorgen, beslommering en bekommering, trekken wij van God af, maar de Heere laat den mensch eens aan het einde van al die dingen komen, en nu komt er juist eene ledigheid uit voort en openbaar door wederbarende genade; en dat, omdat men leert versiaan, dat God er in gemist wordt. Geen hope hebbende en zonder God in de wereld.

Zelfs na ontvangene genade zijn wij ontbloot van alles goeds, maar verstaan het niet.

Dat heugt u immers nog, volk van God, toen God u in de **ziel** greep. Even ras ontstond er een voornemen, om heilig voor God te **gaan** leven. Dit zouden wij doen en dat nalaten. Wij maakten voornemens, 'als wij op onze legerstede zouden geklommen zijn, om aan God te gedenken, aan Zijn Woord, **datzelve** bepeinen en overleggen. Zijn dienst naspeuren, hoe waardig Hij het was gediend en gevreesd te worden, Zijn volk zou een stuk van onze overdenking uitmaken, hoe lief en aangenaam het is, **daarmede** te verkeerren, **één** van hart en zin te zijn, samengebonden door Liefdebanden in de **vreeze Gods**.

En ja, we waren even te bed, of de slaap overviel ons, en in plaats van aan het vorengestelde te denken, kwamen er gruwelen op. Wij wisten niet, dat wij vol waren van zonde en verdorvenheden, en dachten vervuld te zijn met het goede.

Weet gij niet, kind des **Heeren**, dat de Heere **zoo** den lust uit de **zonde** wegnam, maar tevens ontdekte, dat wij totaal ledig waren, van hetgeen God in de Schepping ons geschonken had, en dat wij alles verloren waren ?

God weet wat er noodig is, om onze volheid op niet te brengen, en onze eerezucht, waarvan wij boordevol zijn, in stof en **asch** te leggen. Geen nagelschrapfel kan van **al**

het onze in aanmerking bij God komen. Volslagen onmacht ontdekte zich, om den Heere iets te kunnen toebrengen, volslagen onmacht om een eenige zonde onder te brengen, volslagen onmacht, om onszelven, immer of ooit, daarvan te kunnen verlossen. Wij kregen eene walging van **ons-zelven** en bevonden, dat de zondige lusten ons element waren. Wij wisten het niet, dat wij waren: arm, blind, jammerlijk, naakt.

In **ons** kerkgaan, **zoo** onvermoeid, **zoo** ijverig ; onze gebeden, **zoo** menigvuldig ; onze aalmoezen niet weinige ; alle onze plichten **zoo** oprecht beoefenend ; wij waren **zoo** vol, en vervuld van dit alles. Maar dat alle dezen, **zoo** vol zonden en eigen bedoeling waren, daar hadden wij **geen** oog voor ; en dat wij niets deden, dan een beeld van eigengerechtigheid oprichten, was verborgen, tot **zoolang**, dat de Heere het ons ontdekte en onze zielsoogen ontsloot.

O, dit ledig maken, dat de Heere doet. Hij ontledigt van vat tot vat, **en wischt ons uit als een'** schotel,

O ! hoe pijnlijk, niet waar ? als God ons alles ontnemt, man, kinderen, maar ook de spijsze.

Dan zegt de ziel wel eens met Job: „Gij **vernieuwt** Uwe getuigen tegenover mij.” En inderdaad, de Heere moet somtijds over Zijn volk de slagen vermenigvuldigen, doch ook Hij spaart de roede niet. Echter zijn het **liefde**-slagen, waarmede Hij zijn volk kastijdt. Hij ontnemt hun alles, opdat zij niet in Moab zouden sterven, maar ook schenkt hun in Bethlehem, dat is in Christus, meer dan duizendvoudig weder.

De verloren zoon kwam niet **zoo** gauw terug naar Zijn vader, Hij had **zoo** lang gewoeld en getobd, dat hij bij de zwijnen terecht kwam. Dat dreef hem nog niet uit, om naar huis weder te **keeren**. Zijne spijsze was zwijnendraf, een niet zeer aangename spijsze, **zou men** zeggen. En evenwel, hij werd het nog **niet** moede, hij kon er zich best mede op de been houden, zij smaakte hem goed, want nergens lees ik, dat hij ze niet lustte. Maar helaas ! ten slotte werd ook die hem geweigerd. En ja, **wat nu ?** Den hongerdood sterven ? Daar komt hij op niet. „Ik zal opstaan,” zegt hij, „en tot mijn vader gaan.”

Denkt gij, geliefden, dat wij het **zoo** gauw opgeven ?

Eigenliefde, tot zelfbehoud, zit er **zoo** diep bij ons in. Maar God behoudt, door die af te snijden, en daar is Almachtige Genade noodig toe.

En wanneer de verloren zoon **zoo** totaal op niet geraakt was, dan gaat zijn vader hem tegemoet, en viel hem om den hals en **kuste** hem. Daar komt de vrije Souvereine liefde openbaar. Geen woordje van verwijt, geen **teeken** van boosheid, niets daarvan. Alleen een voortbrengen van 't gemeste kalf en vroolijkheid en blijdschap,

Weet gij, wie er tegen opkwam ? De oudste zoon. Dit is de dood voor den vromen natuurlijken mensch. Die gaat op duim en vingers eens optellen, wat hij gedaan heeft ; wie hij voor God is en geweest is, en h'oe hij daartegenover voor zijnen dienst van God is beloond geworden.

ik dien u nu zoovele jaren en heb nooit uw gebod' overtreden, en hoe ben ik nu 'van u bedacht ? Voor dezen uwen zoon het gemeste kalf, voor mij zelfs geen bokje, opdat ik met mijne vrienden kon vroolijk zijn. En nooit heb ik uw gebod overtreden, terwijl deze **uw** goed met **hoeren** heeft doorgebracht.

Merkt gij wel, hoe deze oudste zoon vol vroomheid, eigengerechtigheid en eigenliefde zat. En dit' ijvert juist maar **alléén** voor **zichzelve**n. Gelooft het, mijne vrienden, door alle tijden heen zijn er geen **groot**er vijanden van de vrije genade geweest, dan de vrome, eigengerechtigte belijders.

Spreekt het niet duidelijk, dat hij de weldaden, die zijn jongsten broeder te beurt vielen, hem niet gunde ? Een bewijs, dat de liefde des vaders niet in **hem** was. En even-**zoo** is er bij den eigengerechtigten belijder niets dan haat in het harte tegen het volk van God, meer zelfs dan bij **degenen**, die zich van God en godsdienst afwenden.

Wilt gij bewijs ? Gaat dan de lijdensgeschiedenis na, en ziet dan, hoe de eigengerechtigte en **wettische** Farizeën Jezus wilden gekruisigd hebben, terwijl Pilatus voorstel was, hem los te laten. Cajaphas zocht naar middelen, opdat de Heere Jezus aan zijne bloeddorstige handen **niet** ontsnappen zou ; en Pilatus, hij zocht naar middelen, om er van ontslagen te raken en Hem uit hunne handen te bevrijden.

Maar mijn volk zal met mijn goed verzadigd worden, zegt de **Heere**. Hier is de vrije genade-bedeeling, en dat sluit al het eigen buiten. Het is „mijn goed,” En dat deelt Hij vrijwillig uit.

Waarom zoudt gij mij Naomi **noemen** ?

Uw naam, volk van God, gaat in het graf, die kan bij den Heere niet gelden, doch gij zult met **eenen** nieuwen naam genoemd worden, welke des **Heeren** mond uitdrukkelijk noemen zal.

Menigeen, wij zeiden **het** reeds, wil kind van God **heeten**. Maar vraagt men : „Hoe kom je er aan ? Ik denk het maar,” is het antwoord. Is er grond voor?

Naomi eischt verklaring van haren naam. „Hoe zou ik,” zegt ze, „liefelijk kunnen zijn onder het ongenoegen **Gods**.” Neen menschen, noemt mij niet **alzo**, het staat er geheel anders bij. Dit is waar, de oprechte is **doodsbenaywd** een naam te hebben van te leven, en dood te zijn. Een naam van te leven, en de praktijk van het zieleleven te missen. Juist, maakt dit zijn bekommering uit. „Och ! Heere,” zegt zulk een al veeltijds : „**de** menschen groeten mij voor een van uw volk; maar zou het wel waar zijn, zouden zij zich niet bedriegen, zou ik **mijzelf** niet **bedriegen** ? Maak het maar waarheid in mijn binnenste.”

Noemt mij niet „Naomi,” of „Waarom zoudt gij mij Naomi noemen, daar **de** Heere tegen mij getuigt ?”

Merkt gij, hoe hier hare vroomheid is uitgewischt?

Gij weet het immers **wel**, volk des **Heeren**, hoe **alles** tegen ons ten getuige optrad, toen God met ons begon ?

Wat zijn er dan niet een getuigen, en die ons **altemaal** als het oordeel in de ziele leggen. Het gras getuigt, de boomen getuigen, die en die plaats getuigt, de bijbel getuigt, de predikatiën getuigen, vermaningen van die of die vrome getuigen. En wat niet al ! **Kastijdingen**, ziekbed, uitreddingen, rampen, onheilen, bezoeken, kortom, alles getuigt.

En ja, dan kan de ziele niet bezien, dat juist dit alles hem in **Gods** weg moet drijven. De mensch kan niet anders denken, dan in dien weg om te komen ; terwijl de Heere hierin zijn einde bekommt, en werkt **ter** behoudenis.

De mensch wil **er** niet aan, als de Heere hem **tegen-**

komt met kastijdingen en slagen; maar wij kunnen het tegen God niet uithouden. „Ik,” zegt de Heere, „zal u uwe zonden ordentelijk voor uwe **oogen** stellen? En de dichter door *ervaring geleerd, zegt in Ps. 90 : 8: **Gij** stelt **onze** ongerechtigheden voor **U**: onze heimelijke zonden in het licht **uwes aanschijns**. Zonden, zelfs uit de prilste **jeugd**, worden voor **oogen** gesteld.

Dan is het, dat de schuld op de ziele **drukt**, de vloek der Wet wordt hem voorgehouden, de uitvoering van het vonnis wacht reeds.

Meent **u**, toehoorders, dat zulk een mensch zich met een naam laat paaien? **Zoo** -wij zeiden, nergens is de oprechte meer bang voor, dan een naam, zonder het wezen der zaak, en hij is **ongelukkig** in zijn geluk, omdat hij het doel **Gods** niet kan bezien.

Waarom zoudt gij mij Naomi noemen? Dien naam kom ik niet toe. „Mara” is mijn toestand. Dien moet ik dragen **vanwege** de bitterheid mijner ziele, en ik wil met geen anderen naam genoemd worden.

Want huichelen met een' mooien naam **wil** ik niet, dat wil ik eerlijk erkennen voor God en menschen. Laat ik toch immers eerlijk zijn. Wat baat mij een mooie naam? Ziet, zulk een oprechte erkentenis had God in haar gewerkt.

Met den naam Naomi was zij **voortijds** opgetrokken, vergezeld van de beste voornemens, maar. God had het **alles** in haar op niet gebracht.

Gods volk evenzeer. Zij. trekken op in den eersten tijd met allerlei beste voornemens. Dit zullen ze doen en dat zullen zij aanvangen; en het is, als **zooveel koopgeld** in de hand, om God te bewegen. -Maar de Heere werkt tot ze onder zijn, en dat zij in de straffen hunner ongerechtigheden een welgevallen hebben. **Zoo** was het met **Naomi**. En als zij dan onder God valt, brengt de Heere ze terug; maar in een wëg tegen vleesch en bloed,

Zij wil „Mara” heeten, dat is „bitterheden.”

Om eerlijk voor God te zijn is een **groot**e genade, en verstaat dit goed: om eerlijk te zijn, moet God **ons** eerlijk maken en houden.

Waar de Heere met wederwaardigheden en tegenspoeden tegen Naomi getuigt, moet ze het ten laatste opgeven;

want zij zegt wel, dat de Almachtige haar bitterheid heeft aangedaan, maar niet zegt ze, dat Hij haar onrecht deed, daar spreekt zij niet één woord van.

Integendeel. Wel mocht zij zien op Zijn inmengselen van goedertierenheden en op Zijne Goddelijke bemoeienissen, want was nu Ruth niet bij haar ? En wel bij haar, als zoodanig **eene**, aan wie zij haar hart eens ontlasten kon ? Echter heeft zij nog geen oog voor het werk **Gods**, dat nog op eene verborgen wijze in Ruth lag opgewonden, namelijk, dat uit haar de Christus toude voortkomen, die in de volheid des tijds komen zou.

En **zoo** kunnen er in de ziele zaligmakende werkzaamheden aanwezig zijn, waar **als** nog geen oog is om te zien.

Zeker zal Naomi dit beter verstaan hebben, als het huwelijk tusschen Boas en Ruth gesloten, een' Obed-Edom geboren werd. Toen hoorde men alom : Naomi is een zoon geboren. Toen zal haar oog ontsloten zijn voor den Christus, den eeuwigen Verlosser en Zaligmaker, die ook naar de schriften in Bethlehem moest geboren worden.

In een schamel. gewaad komt Naomi voor den dag. Zij heeft niet zooveel vertoon. Maar **zoo** komt de Christus op de wereld. In een' nederigen staat, als kind, in **geringen** stand, uit een arme maagd, in eene geringe, onaanzienlijke stad. „En gij, Bethlehem-Ephratha, zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda ? Uit **u** zal mij voortkomen, die een Heerscher zal zijn in Israël. **Micha** 5 : 1.

Het werk **Gods**, geliefden, maakt niet zooveel vertoon. Als de Engel den herders boodschapte : „**Heden** is u geboren de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids,” dan staat er **zoo** met nadruk bij : „En zij kwamen met haast.” Lucas 2 : 16. Zij kwamen tot Jezus in hun **bestoven** herderspakje, zij kwamen **zoo** zij waren, **en** werden **zoo** getuigen gemaakt van het wonder **Gods**.

Wij ook, toehoorders, zullen wij deelgenoten worden van de volheid, die in Jezus is, dan zullen wij tot Hem moeten de toevlucht nemen, juist **zoo** wij zijn, dat is in onze totale naaktheid en diepe verlorenheid, **om** uit Hem te mogen ontvangen genade voor genade.

De Almachtige heeft mij **dit** aangedaan, zegt Naomi.

O! wil zij zeggen : het is een daad van Almachtige genade, die, het mijne heeft afgebroken, Zijne genade en Almacht alleen is het, die van rijk, arm kan maken ; die verhoogt, maar ook vernedert.

En als nu bij Naomi alles in den dood is, komt zij in Bethlehem. Eerder niet.

Zoo komt de Heere Zijne gunstgenooten, door ontdekkende en ontblootende genade te bearbeiten, opdat zij als totaal ledig in **zichzelfven**, zouden kunnen bediend worden uit de altijd volle, en nimmer ledige fontein van zaligheid, namelijk : Christus.

Ziet gij nu wel, hoe **zoovelen** den man of de vrouw willen zijn, maar dat de Heere werkt, om op niets te brengen, en dat Hij zijn volk leidt in de geestelijke armoede. Hoe zou anders Christus hun gepast, beminnelijk en dierbaar worden !

Maar de tijd laat niet langer toe, langer uit te wijden.

Medereiziger ! Hoe pijnlijk is het voor mijn hart, als ik u aanzie, voor **zoover** gij nog in Moab, zeker en gerust en onbekommerd heen leeft. Wat zal het te zeggen zijn, als gij daarin sterven moet. En dat nog verzwaring van uw oordeel zal uitmaken, is, dat gij **zoo** herhaald geroepen **zijt**. Ja, ook nog heden. Heden zeg ik **u** aan, in den naam van mijnen Goddelijken Zender, dat er nog ontkoming voor **u** is. **Zoo** gij nog verlegen wordt, om een Behouder en Zaligmaker, wij hebben Hem **u** nog voorgesteld. Hij kan en wil volkomen zalig maken. In Adam zijn wij alles verloren ; in Hem is volkomen herstelling. Nu hebt gij een knagend geweten, en geen vergenoëging, **zelfs** in het bedrijf van uw allerliefste zonden, want een leven buiten God, is in waarheid een arm leven. Gij staat schuldig aan alles; niet alleen de zonden van bedrijf, maar de zonden van gedachten en overleggingen komen ten uwen laste en staan **op** de rekening, die gij zult moeten verantwoorden, tenzij **gij** kennen leert Hem, die als **plaatsbeksleedende** Borg het voor zijn volk heeft opgenomen. Nu verkeert gij mogelijk somtijds onder het volk des **Heeren**, of onder vrome ouders, vrienden of bloedverwanten, maar **éénmaal** wordt die betrekking, gelijk tusschen een **Naomi** en een **Elimelech** afgebroken. En wat zal dat te zeggen zijn, als gij in Moab sterven zult, en Hij zijn volk in Bethlehem zal opnemen,

En de zonde aangaande, wat zal zij u bitter zijn, als het den Heere' behagen mocht, ti de bekeering ten leven te schenken. Die gij nu **zoo** zoekt en najaagt, zult gij alsdan met heete tranen beweenen.

En gij, die vrome ouders gehad hebt, als gij niet bekeerd wordt, zult dan éénmaa! en dat voor eeuwig van hen gescheiden zijn; dan, als zij met ziel en lichaam zullen ingaan tot de bruiloft des Lams en gij zult uitgeworpen worden, ter plaatse, waar zijn zal, weeninge der ooggen en knersing ter tanden. Nu zit gij **vol** verkeerdheden, en staat als met hoog verhevene schilden op tegen den Almachtige; maar denkt gij waarlijk, dat gij het tegen Hem zult uithouden?

Wie heeft het gewonnen, God of Fharao? Heeft Sodom het uitgehouden? Heeft de eerste wereld het uitgehouden? Een Nebukadnezar, een Napoleon; heeft Napoleon het uitgehouden? Geheel Europa deed hij beven en sidderen, maar is hij niet als balling op St. Helena gekomen, en aldaar zijn droevig leven geëindigd.

Gij zult het al evenmin winnen; God zal u te sterk zijn. Maar ach,, vrienden, **zoo** ledig en ontbloot van alles goeds. Wie gij ook zijt, God wil u nog terughalen en in Bethlehem opnemen.

‘In de tweede plaats. Zijn er onder ons, die het kennen, dat ze **zoo** vol goede voornemens waren, die **zoo** konden bidden, lezen, mediteeren. Waar zijn ze nu gebleven, vrienden-? Voortijds hadden zij zulk een genoeg in de prediking des' Woords, en nu vinden zij er niets in dan oordeel. Maar weet gij, zij hebben niets tegen den Prediker, maar beamen het met geheel hun hart, wat hij voordraagt. Nu is het juist, als met Naomi. Het liefelijke, vroolijke en schoone van hunne gestalte is weg, en **Mara**, bitterheid en oordeel is in de plaats gekomen. En hebben zulke zielen het daar nu **zoo** bang onder? Ja, maar zij willen het evenwel niet kwijt. Neen, liever onder schuldbesef verslagen, dan zorgeloos te leven met al de genoegens van de wereld. O, een waarlijk oprechte zie!, kan al dikwijls benauwd zijn, omdat hij denkt, dat het hem nog niet benauwd genoe-
g i s .

Maar het- licht ontbreekt, om **Gods werk** te zien. Hij brengt in den dood, opdat Hij **alléén** de eere hebben zou.

Door ontblootende genade wordt gij eerst het gepaste onderwerp, waaraan Hij zijne volheid kan schenken.

En ten **slotte**, volk des **Heeren**, gaat uw pad veeltijds door groote wateren, het is slechts om u te reinigen. Slechts **is** het eene verdrukking van tien dagen, en haast zullen zij voorbij zijn. Weet, met welk versje wij begonnen zijn. Hij zal uw kruis eindigen hier, en eenmaal zal Hij **u** uit kruis en **drukweg** overbrengen in de zalige gewesten des vredes, **waar** geen rouwe, moeite, druk en strijd meer zijn zal, en waar gij- u eeuwig zult verlustigen uit die zuivere **Gods-**rivier, vloeiende uit den troon **Gods** en des Lams. Amen, ja, Amen.

De roeping voorgesteld tegenover de teekenen des tijds.

Ps. 98 : 4.

Lezen : 2 Thessal. 1.

Ps. 36 : 3.

Ps. 2 : 6.

Ps. 68 : 1.

Ps. 1 : 4.

Ps. 76 : 4.

GELIEFDE TOEHOORDERS !

„Want God komt richten hier beneden,“ zoo zongen wij daar straks uit den 98en Psalm. „God komt richten !”

Waar de zonde begaan was, kwam ook het gerichte Gods, wat God uitsprak over den gevallen mensch en over de slang, den duivel. Gen. 3.

En merkwaardige gerichten zien wij reeds gekomen over de eerste wereld met den zondvloed, waardoor alles verdelgd werd, wat buiten de ark was. Wij zien het Godsgericht door het alles verslindende vuur van den Hemel, over Sodom en Gomorra uitgevoerd, waar de brandende wellust beantwoord en beloond werd met het tijdelijke en het eeuwige vuur. Wij zien het gekomen over Israels volk en land, stad en tempel, vanwege hun zonde der verlaten Gods. Zij waren spottende met de boden Gods en verachtende des Heeren woorden en zijn profeten, zoo kwam de grimmigheid des Heeren over het volk, dat er geen genezen of geheelen aan was.

God heeft gericht over de zonde in Christus zijnen Zoon, op Golgotha, waar het strenge oordeel Gods over Hem gegaan is, zoodat Hij uitriep: Mijn God, mijn God ! waarom hebt Gij mij verlaten ? En dat voor zondaren tot redding en behoudenis, behoudenis door Hem voor het toekomstend oordeel, waar er toch nergens ontkomen en ontvlieden is als alleen in en door Hem. En hoe zullen wij dan ontvlieden, indien wij op zoo groot een zaligheid geen acht geven.

En nu is Hij verhoogd aan des Vaders rechterhand. Hij is heengegaan om weder te komen, om de wereld te

richten, wat **God** doen zal door Hem, daarom, dat Hij een dag gesteld heeft, dat Hij den aardbodem rechtvaardiglijk zal oordeelen door een Man, dien Hij daartoe geordineerd heeft, verzekering daarvan doende aan allen, dewijl Hij Hem **uit de dooden** opgewekt heeft. Hand. 17 : 31. „Ziet, die dag komt, brandende als een oven, dan zullen alle **hoogmoedigen** en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn, en de toekomstige dag zal ze in vlam zetten, zegt de Heere der **heirscharen**, die hier noch wortel noch tak laten zal.” Met deze woorden sluit de Heere door Maleachi de Getuigenis van **het** Oude Verbond. En met het laatste boek des Nieuwen Verbonds wordt ons het eindoordeel verzekerd met de wederkomst des **Heeren**, en is het in Openb. 1:7: „Ziet, Hij komt met de wolken, en alle **oog** zal Hem zien, ook **degenen**, die Hem doorstoken hebben ; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, ja, Amen! Met een : „**ziet!**” om de aandacht en opmerkzaamheid daarop te vestigen en om het toch ter harte te nemen, wordt er van deze gewisse waarheid getuigenis gegeven, opdat wij **daarmede** rekening zouden houden en die dag ons niet onvoorziens overkwame.

Hij komt!

Gelukkig, die nu **op** goede gronden kan zeggen : **Hij** is reeds voor mij gekomen, en heeft voor mij alles uitgewerkt, waar het uitgeroepen woord :’ „Het is volbracht !” ook voor mij is geschied. Hij is **ook** i n mij gekomen met zijn Geest, genade en leven, om die aan mijne **ziele** mede te deelen. En nog komt Hij gedurig om mij te redden uit nooden, angst en benauwdheden en om mijn ziel met zijn **genadige** vertroosting en liefdesbetooningen te bezoeken.

Voor **zulken**, waar Hij **zoo** voor gekomen is, zal zijn laatste komst heerlijk en verblijdend zijn. Dan komt **Hij** omte verlossen en af te lossen. Hij komt, om hen te verlossen van alle kwellen en van hun diep verdorven **hart**, want niets onreins zal daarbinnen komen. Hij komt, om hen te verlossen van de **aanvechtingen** des satans, want :

Des satans list, die zware strijd,

Is niet in ‘t land daarboven.

De vijand zal in eeuwigheid,

Gods volk zijn troost niet rooven.

Hij komt, om dat volk te verlossen van de **zorgvuldigheden** **dezes** levens, Van de **vreeze** des doods, ja, van al de gevolgen der zonde, want dan zal het wezen : De eerste dingen zijn voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.

Maar, mijne toehoorders, Hij komt ook om een einde te maken aan een leven in de zonde en zondedienst, om al de dienaars der zonde voor eeuwig te werpen in den pool des vuurs. Ook de uitgebroken vlam van de zonde der wellust, **zoo** schandelijk woedende ook in **ons** Vaderland, zal dan een eeuwige bezoldiging ontvangen, indien daarover geen berouw gevoeld, geen schuldbelijdetiis getoond en naar geen schuldvergeving gezocht wordt, eer de ure des doods en des **oordeels** gekomen is,

Voor des **Heeren** volk zal de komst van hun Verlosser een einde beteekenen van al hunne tranen, strijd, zuchten, klagen en onrust, want er blijft dan een **ruste** over voor al het volk van God.

Maar wat zal zijn komst voor u zijn, die uw deel hebt in dit leven ?

O, toeh., en Hij komt gewisselijk. Dat roepen ons de menigvuldige roepstemmen uit zijn Woord toe, dat prediken ons de vele aardbevingen, de beroeringen der volkeren, de toenemende afval, de klimmende hoogmoed en alle openbare gruwelen.

Hij komt, om te richten. En wat zal toch zijn komst voor u en voor mij teweegbrengen ? Hoe zullen wij dan tegenover Hem staan ? Toeh., die vraag kunt gij beantwoorden, als gij weet, hoe gij reeds n u tegenover Hem staat. Komt, dat wenschen wij dan nader met de **hulpe** des **Heeren** in deze oogenblikken te onderzoeken, naar aanleiding van onze 'tekstwoorden voor deze ure.

Lucas 21: 36. Waakt dan te aller tijd, biddende dat gij moogt waardig geacht worden, te ontvlieden alle deze dingen, die geschieden zullen, en te staan voor den Zoon des menschen.

Ons teksthoofdstuk behoort met Matth. 24 en 25 en Markus **13** tot diegene, waarmede **Jezus** als **Leeraar** en **Profeet**, zijn profetische bediening besluit, die uitloopt op zijn wederkomst ten oordeel. De Heere was met zijn discipelen nabij den tempel te Jeruzalem. Met verwondering

zagen zij van de hoogte des bergs op de ' schoone tempelgebouwen neder. Het ontlokte aan één hunner den uitroep: „Meester, ziet, hoedanige **steenen** en gebouwen !” ‘t Was als wilde hij er mede vragen : „En hebt u nu van die schoone bouwwerken de verwoesting voorzien ?” Jezus antwoordde daarop : „Ziet gij deze groote gebouwen ? ; daar zal niet één steen op den anderen steen gelaten worden.” Op de vraag, wanneer deze dingen zouden geschieden, worden zij dan onderricht, ook *aangaande de dingen, die zijn wederkomst ten oordeel zouden Voorafgaan. Hij vermaant hen om toe te zien, te waken en te bidden en besluit met het ernstig woord : „En hetgeen ik u zeg, dat zeg ik tot allen, waakt !”

Veel **leeringen** liggen voorts in ons teksthoofdstuk opgesloten. Als Hij spreekt over de offers in de schatkist, leert Hij ons, dat het er niet alleen op aan komt, w a t men doet, maar ook, h o e men dat doet.

Als Hij spreekt over de verwoesting van de groote, sterke tempelgebouwen, dan leert Hij ons, dat ons hart door het schoone dezer aarde niet van zijn dienst worde afgetrokken.

Maar ach, wat is het in deze toch menigmaal de klacht van des **Heeren** volk : Wat kleeft mijn ziel aan 't stof, ai, zie mijn nood !. En als Hij dan spreekt over wat met de verwoesting van den tempel in verband staat, en wijst op zijn **wederkomst**, dan leert Hij ons onze roeping verstaan.

Daar wijst Hij op in ons tekstwoord.

En vraagt ge nu : Wat is dan wel onze roeping in betrekking tot de aannaderende wederkomst met het beslissend eindoordeel ? Die roeping bestaat, M. H., in

1. Een tijdig vlieden.
2. Een nauwlettend **toezien**.
3. Een volhardend werkzaam zijn.
4. Een verlangend verbeiden.

Onze roeping is dan in de eerste plaats : een tijdig vlieden, eer al die voorziende ellenden, benauwdheden en oordeelen komen. Niet alsof wij daarmede bevrijd zouden zijn van de door **Gods** besloten en bedreigde oordeelen, neen, want dan wedervaart eenerlei den rechtvaardige en den **goddelooze**. Maar er moet een tijdig vlieden zijn, om eer de oordeelen komen, door Hem gered te zijn, opdat wij niet in het oordeel met de goddefoozen o m komen,

Geborgen moeten we zijn als Noach in de arke der behoudenis want **Noach** is toch ook in het oordeel van den zondvloed, dat over de **geheele** wereld kwam, niet, omgekomen. Wij moeten **als** Lot ons **Zoar** tot **verberging** en behoudenis hebben, Hij kwam ook **niet**, om, toen de Heere vuur en zwavel van den hemel deed regenen. Wij m'oeten **leeren** kennen wat Salomo zegt : „**Die** in wijsheid wandelt, die zal ontkomen.”

Wij moeten tijdig ontvlieden, niet alleen **de** wrake Gods, die **op** deze wereld zal geoeffend worden, maar den prikkel des eeuwigen doods, den toekomenden toorn en het oordeel der eeuwige verdoemenis voor Christus' Rechterstoel ten **laat**-sten dage, waarvoor wij allen moeten geopenbaard worden.

Eenmaal toch zal de Heere wederkomen, niet om te redden, maar om te richten.. Dan komt Hij met vlammend vuur wrake doen over al **degenen**, die God niet kennen, en het Evangelie van Jezus Christus ongehoorzaam zijn, die dan straf zullen lijden in het eeuwig verderf;

Tijdig vlieden. En vraagt men : „Waardoor ?” Dan zeggen wij : „Door genade in het geloof.” Dat is een noodzakelijk vereischte. Want zonder genade Gods in de ziel en **zonder** een **waar** geloof des harten komt er van geen vlieden en ontvlieden, waarvan ook de Heere **zelf** getuigt : „**Die** niet geloofd zal hebben, zat **verdoemd** worden.” En vraagt men nu hoe te ontvlieden, dan zegt de Heere zelf in onzen tekst : door een volhardend waken en gedurig bidden, zooals Hij daarvan ook spreekt in Matth. 24 : 42 en 25 : 13 en Mark. 13 : 37. Niet om door ons waken en bidden waarde bij God te bekomen om behouden **te** worden ; neen, de zaligheid is niet door ons **d o e n** te verdienen, het is geen zalig worden om of door ons eigen werk, het is alleen **uit** genade, door het geloof, zonder de werken.

Maar het is, om in **dien** weg van waken en bidden als een vrucht der genade, een werkzame eigenschap van het geestelijk leven, een vrucht van een levend **geloof**, door de genade en barmhartigheid van God in Christus, verwaardigd te worden ter behoudenis en te kunnen staan voor den Zoon des menschen. Staan, d.w.z., staande te kunnen **blijven**, te kunnen **b e** staan in het gericht voor Hem, zooals van de goddeloozen het tegendeel betuigd wordt, **dat** zij niet zullen bestaan in het gericht, noch de zondaars in de vergadering der rechtvaardigen.

Waken en bidden zijn middelen van God bevolen, om in dien weg gered en behouden te worden in het oordeel **Gods**, waar men anders eeuwig in omkomt; waken en bidden, welke beide kenmerken van genade en geestelijk leven zijn; ja, toehoorders, want van **nature** is men zorgeloos en biddeloos. En allen, die de Heere zalig maakt, wekt Hij op uit den doodslaap der zonde; daar komt des **Heeren** almachtige, roepende stem: „**Ontwaakt**, gij die slaapt en staat op uit de **dooden**, en Christus zal over u lichten!” Ef. 5:14. En wanneer nu de Heere door zijn Geest doet ontwaken en opstaan uit den doodslaap der zonde, wanneer Hij den zondaar wakker en wakende maakt, dan voert Hij hem ook met bidden en **smeeken** tot Hem, roepende om genade, vergeving en verlossing.

Zoo zijn dus waken en bidden niet te scheiden, beide moeten gedurig samengaan, zooals de Heere ze ook samenvoegt aan den- ingang van den Hof van Gethsemané, waar Hij tot zijn **dicipelen** sprak: „Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt? Matth. 26:41.

Er moet gewaakt worden tegenover de haastige en onverwachte komst des **Heeren**, opdat die ons niet als een schrik **overvalle** en onvoorziens overkome. Daarom zegt Johannes, de **geloovigen** vermanende: „**En** nu, kinderkens, blijft in Hem, opdat, wanneer Hij zal geopenbaard zijn, wij **vrijmoedigheid** mogen hebben en wij van Hem niet beschaamd gemaakt worden in zijne toekomst.”

Wij moeten wakende bevonden worden, want de gevaren zijn **zoo** groot, de verzoeken **zoo** vele, het vleesch is **zoo** zwak en de zonde **zoo** bekoorlijk, der satan is **zoo** arglistig en onvermoeid werkzaam om te verleiden. Daarom waakt **dán** tot aller tijd, wakende ook overal, want overal dreigen de gevaren. Zelfs plaatsen waar men meent veilig te zijn, daar is men. eer men toeziet in gevaar en in ellende.

Zooals ook Jakob ondervond, die te Sichem ging legeren en op zijn gekochten grond een **altaar** oprichtte, meenende daar rustig den Heere te kunnen dienen; maar daar bij **Sichem** komt hij door de nieuwsgierigheid van zijn dochter Dina in groote ellende. Daarom wakende tot aller tijd en op alle plaatsen, want nergens is men, aan zichzelf over-

gelaten zijnde, veilig en vertrouwd. Daarom **ook**, wie meent te staan, zie toe dat hij niet valle.

Wakende moeten wij bevonden worden tegen alle zonden, verstriking en verzoeking, biddende voortdurend om de Goddelijke bewaring; opdat wij niet in het kwade vallen, biddende om gedurig nieuwe ondersteuning der genade, wegens onze zwakheden en tegen de sterke macht der verleidingen.

En **zoo** wilde de Heere, dat allen, die Hem hoorden, deze rede zouden ter harte nemen en dat Zij **door 's Heeren** genade zich door boete, bekeering, geloof en heiligmaking zouden bereiden tegen dien dag, wanneer God zijn vergeldende hand zou openbaren in zijn gerichten en oordeelen tot **verdelging** der goddeloozen en tot behoudenis der rechtvaardigen, opdat een iegelijk zich zou haasten het verderf te ontvlieden dat haastig komen zou, waar anders een eeuwig te laat hen overvallen zou.

Waakt dan tot aller tijd, dat geldt dus ook na ontvangen genade, o ja, dan is dat nog **zoo** gedurig noodig. Want dan moet de Heere zijn volk nog gedurig door de invloeden **ván** zijn Geest wakende en biddende werkzaam maken of zij vallen 'in den slaap van zorgeloosheid en worden biddeloos, zelfs op de voorafgaande zalige genietingen, **zoals** wij bij de Bruid zien in Hoogl. 5 :2, waar zij moet getuigen : „Ik sliep.”

Daarom, dat woord des **Heeren**, om te waken tot aller tijd en biddende te zijn tegen alle verzoeking en alles dat aangewend wordt tot ons verderf en ondergang, geldt ons allen. Want de Heere sprak het ook tot allen, die bij Hem vergaderd waren en tevens ook **daarmede** tot ons.

Wakende moesten zij zijn tegenover den **grooten** afval, die komen **zoude**, als alles zou verzinken in brasserijen en dronkenschap en in de zorgvuldigheden des levens, evenals in **Noachs** dagen dat **was**. En ach, hoe is het in onze dagen en ook in ons Nederland niet treurig gesteld. **Hoe** noodzakelijk is ook voor ons volk het Woord der vermaning: „**Waakt** dan tot aller tijd,” nu er zooveel schandelijke, God tergende zonden uitbreken, die zooveel ellende teweegbrengen.

Biddende, d. w. z., **aanhoudend** biddende, daarin volhardende, en wel biddende om genade voor genade,

om gedurige bekwaammaking tot, voor en in alles en om voortdurende ondersteuning tot volstandigheid onder alle spot, smaad en leed, die men in den weg des geestelijken levens te verduren heeft, want wij zijn zonder Hem daar niet toe bekwaam.

Wakende dan tot aller tijd, zoo roept de Heere ons toe, biddende dat gij moogt waardig geacht worden al deze dingen te ontvlieden en te staan voor den Zoon des Menschen, als Hij komt op de wolken des hemels, en aller oogen Hem zullen zien, in die ure, als hemel en aarde voor Hem zullen wegvlieden en met een vreeselijk gedruisch brandende zullen vergaan. O, wat zal het dan vreeselijk weien voor allen, die in de zonde geleefd hebben en gestorven zijn.

Waardig geacht worden, om te staan voor den Rechterstoel van den Zoon des Menschen, wanneer het gedenkboek dat voor Gods aangezicht is en waarin alles opgeschreven is, geopend zal worden. Wanneer alles openbaar zal worden voor Hem en voor de geheele wereld, waar niets voor Hem verborgen is, zoowel al het kwade der zonde tot schande, schrik, vreeze en benauwdheid ter rechtvaardige vergelding, als het verborgen zieleleven tot troost van het Goddelijk genadewerk in de ziel. Alles staat in dat boek zijner Goddelijke alwetenheid geschreven. O, mijne vrienden, dat zal een doorluchtige dag zijn, wanneer al de dooden, klein en groot, staan zullen voor God, wanneer de boeken zullen worden geopend en een ander boek, dat des levens is, wanneer de dooden zullen geoordeeld worden uit hetgeen in de boeken geschreven is, naar hunne werken. Openb. 20 :12.

Maar wie zijn het dan, die waardig geacht worden, te staan voor den Zoon des Menschen ?

-Dat zijn zij en die alleen, die door Gods ontdekkende genade zichzelf als arme zondaren voor God leerden kennen, als arme verlorenen, dood- en doemschuldigen, als zulken, die zich onwaardig achten, om onder de oogen van den rechtvaardigen Rechter te komen bewust, dat ze daarvoor niet bestaan kunnen. 't Zijn dezulken en die alleen, die daardoor in den tijd der genade, leerden vlieden met waken en bidden tot den troon der genade, smeekende

Hem om vergeving en verlossing, om door Hem aangenomen te worden tot kinderen **Gods**, opdat zij in zijn toekomst zouden kunnen staan voor zijn aangezicht. Dus **hier** moet al een bukken, ja een **leeren** vallen voor den **Heere** gekend worden, wil het wel met ons zijn. En om te komen tot het ontvlieden van al deze dingen, waarvan de Heere spreekt, tot het ontvlieden van het eeuwig verderf, daartoe moet men **h i e r** het verderf der zonde en van vleesch, wereld- en satansdienst ontvlieden, anders is dat niet **mogelijk**.

En die nu hier op valsche gronden rust, zal daar sidderen en beven, hoewel hij hier daarvoor genoeg gewaar-schuw is. Hoevelen, die hier zichzelf onder de uitverkorenen rekenden en die evenwel het leven der uitverkorenen misten gelijk de dwaze maagden, zullen daar hun plaats onder de verworpenen vinden. Ach, hoevelen, bij wie, als zij gedoopt worden, de bede over het hoofd werd uitgesproken : „En ten laatsten dage voor den rechterstoel van Christus zonder verschrikking verschijnen mogen,” zal daar een eeuwige ontzetting aangrijpen vanwege hun verwerping van Christus tot redding en verlossing der ziel, waartoe zij in zijn naam gedoopt werden. Ach, de vraag: Waar en hoe zal ik daar staan, óf ter rechter- óf ter linkerhand, moge elk wel zichzelf doen. Een tijdig vlieden zal wel de ernst onzer ziel moeten openbaren. Die vlucht door genade in geloof met de' tollenaarsbede zal moeten **geschieden**, eer de eeuwige verwoesting aanbreekt.

In de 2de plaats stelden wij **u** als onze roeping voor: **E e n n a u w l e t t e n d t o e z i e n**. **En** wel daarom, om den ernst van het eeuwig belang der ziele niet weg te spoelen door den zwijmeldrank der wereld, want wie in de Wereld zijn leven vindt, zal met de wereld vergaan. En daarom **nauwlettend** toezien, om **op** geen oppervlakkig godsdienstig gevoel en voornemens tot verbetering te vertrouwen. Denk aan een Orpa, haar kussen, haar weenen. Denk aan een rijken jongeling met zijn goede voornemens. Het zal ons hier in waarheid en in oprechtheid om God te doen moeten zijn, of wij zullen daar eeuwig verstooten worden van voor het aangezicht des Heeren. Geen indrukken **zoo** nu en dan, geen godsdienstige voorrechten

van bekeerde betrekkingen of van het **verkeeren onder Gods** volk baat ons. O neen, hoort het waarschuwend voorbeeld dienaangaande : „Gedenkt aan het wijf van **Loth**.”

Uitwendig de besmetting der wereld te ontvlieden en bij **Gods** volk aan te sluiten, en -zonder hartveranderende genade met zijn hart in de zonde te blijven als Loths vrouw in Sodom, het zal ons niet baten, wij zullen er eeuwig mede in het oordeel **Gods** omkomen. Waar het ons om **God** en om Christus en om zielsbehoudenis gaat, daar geldt ons ook allen, wat Jozef zijn vader Jakob bij zijn komen tot hem liet aanzeggen : „**Uw** oog **verschoone** uw huisraad niet.”

In ons tekstwoord was het met het oog op de **verwoesting** van **Jeruzalam**, dat zij vlieden zouden naar de bergen van Judea, maar nu is het, terwijl het nog het heden is : „**Vliedt** naar den Kruisberg!” Daar is redding, behoudenis en zaligheid in en door Christus bereid voor dood- en doemschuldige zondaars. Daar is een ontkoming voor allen, die sidderen tegen den schrik van het groote Godsgericht, die bevreesd zijn om daar voor den rechterstoel te verschijnen zonder kennis en deel aan de verzoening, de vergeving, de verlossing en de zaligheid, die alleen in Christus Jezus is.

Zegt toch niet, M.H., nu het nog het heden voor u is en gij hoort van het toekomend oordeel, zegt dan toch niet met Felix : „**Voor** ditmaal ga henen, tot ik gelegener tijd zal hebben,” want wie weet, of u wel meer een gelegener tijd als nu zal gegeven worden. En het is niet een : „Komt morgen,” maar wel is het een : „**Heden**, zoo gij zijn stemme hoort, verhardt uwe harten niet !” O, bedenk toch, dat **we** ieder oogenblik voor den Rechter kunnen geroepen worden. Daarom haast u om uws levens wil. Bedenk het vreeselijk woord uit Ps. 104 : 35 : „De zondaars zullen van de aarde verdaan worden en de goddeloozen zullen niet meer zijn. Loof den Heere, mijne ziel. Hallelujah !”

Daarom is nauwlettend toezien met volhardend bidden en waken **zoo** noodzakelijk voor een iegelijk van ons. De **Heere** zelf roept er ook **zoo** dikwijls toe -en dringt er op aan. Herhaalde malen roept de Heere Jezus zijn **dicipelen** toe o. a. in Mark. 13, waar Hij ook getuigt van zijn wederkomst ten oordeel. „**Ziet** toe,” klinkt het in het 5de vers

en in vers 23 wederom : „Ziet toe, Ik heb **u** alles **voor-**
zegd.” Wil men nu niet **toezien**, niet opmerken, niet ter
harte nemen, hoe zullen wij dan ontvlieden, indien wij op
zoo groote zaligheid geen acht. geven ?

Nauwlettend acht geven, daar **zoo** goed des **Heeren**
bedreigingen als zijn beloften met onzen levenstoestand in
verband staan. Immers, hier is het een **bevel**, een vermaning,
om die oordeelen, waaraan ze onderworpen waren, zich
niet waardig te maken, maar die te ontvlieden in en door
den weg, dien de Heere daartoe zelf openbaarde.

Daar is ook een verband en samenhang en samen-
voeging tusschen onze pogingen en werkzaamheden en de
Goddelijke hulp en besturing tot onze behoudenis ; zoodat
wij geen ommiddellijke bewaring moeten wachten, daar
God zelf de middelen openbaart en geeft, en Hij ons **daar-**
mede wil bewerken.

Daarom is ons ook **zoo** noodig nauwlettend toe te zien,
om de middelen te gebruiken en biddende den Heere te
begeeren en te verwachten in den weg der middelen, opdat
Hij ons **zoo** bewerke, dat ‘wij in staat gesteld worden, om
waardig geacht te zijn, te staan voor den Zoon des Menschen.

Maar dan ook gewaakt tegen de verleidende middelen
en wegen, welke den satan, de zonde en het vleesch in de
hand werken. Waken moeten wij tegen die verleidingen,
die in het verderf doen storten, waken, dat wij onze kinderen
niet te veel vrijheid geven, (welk een waarschuwend voor-
beeld is ons Dina), waken tegen de hoogmoedige **kleeder-**
dracht onzer kinderen. Och, die zonde toch werkt hoererij
in de hand. Ouders, die hierin hunne kinderen toegeven,
ja zelfs behulpzaam zijn, wat moeten ze vaak later de bittere
gevolgen ondervinden. Wat ligt daarom ook hier een roeping
om nauwlettend toe te zien met waken en bidden te aller tijd.

Ziet ook toe, waar gij **eindigen** zult, verblijdt u nu, o
jongeling en jongedochter in uw jeugd, en wandel in de
wegen uws harten en in de aanschouwing uwer **oogen**;
maar weet, dat God **u** om al deze dingen zal doen komen
voor het gericht. **O**, wilt liever den raad van den Prediker
opvolgen, te gedenken aan Uwen Schepper in de dagen
uwer jongelingschap. **Zóó** aan Hem gedenken, dat Hij
voor uwe **ziele** noodzakelijk, onmisbaar en dierbaar wordt

tot uw Herschepper en Verlosser. Gij zult er eeuwig wel bij varen.

Nauwlettend acht geven' geldt ook het volk des Heeren. Hoort het „ziet toe !” uit Jezus.' mond. „Ziet toe, dat u niemand verleide !” O, wat al leugengeesten zijn er uitgegaan in de wereld en in de kerk, ach, hoevelen zijn en worden er verleid.

Wel is het volharden in **waakzaamheid** en gebed noodzakelijk, en dat onder den invloed van God den H. Geest. Gelooft niet een iegelijken geest, maar beproeft de geesten, of ze uit God zijn, want vele valsche geesten zijn uitgegaan in de wereld. Maar hoe zullen wij de verkeerde geesten anders beproeven, als alleen door het licht des Geestes en hen toetsende aan het Woord Gods, of zij daar boven uitgaan, daartegen ingaan, of dat zij er mee overeen komen. Wat een werk is het ook voor des Heeren volk, om de verkeerde geesten, die in hen zijn te beproeven, wat is ook daarvoor bij voortdurendheid het licht des H. Geestes noodig.

Daarom ook voor des Heeren volk is altijd weer noodig, nauwlettend toe te zien tot aller tijd, biddende, dat zij mogen waardig geacht worden, te ontvlieden al die dingen, die geschieden zullen.

Maar in de 3de plaats zouden wij als onze roeping bezien : Een -volhardend werkzaam zijn.

Ja, gel. toeh., door genade volhardend werkzaam te zijn, is wel noodzakelijk. Een dubbele waarschuwing, tegen de zorgeloosheid aan de eene zijde en de aardschgezindheid en **wereldsche** beslommering aan de andere zijde, die moeten ons leiden tot waakzaamheid en gebed. Immers, een **waakzaam** biddend leven is een werkzaam leven en een geestelijk vruchtbaar leven. Het is het tegendeel van de aardschgezindheid, wanneer die onze harten vervult, dan is de vrucht daarvan een dorheid en doodigheid der ziel. Maar is ons leven een biddend en werkzaam leven, dan zullen wij als de Heere komt, hem met blijmoedigheid kunnen verwachten, dan zullen wij niet beschaamd voor Hem staan. Hoe meer wij maar onszelvenleeren kennen, hoe armer en ellendiger wij worden en ons gevoelen voor 'den Heere, des te meer zullen wij en willen wij den Heere noodig krijgen en 'des te meer gebed klimt tot Hem op om Zijne hulpe.

Hoe meer ons oog voor **onszelve**n geopend wordt, hoe meer wij de arglistigheid van ons hart **leeren** kennen en **hoemeer** wij de gevaren zien, des te meer ook zullen wij behoefte gevoelen aan waken en bidden.

Als waarlijk onze **oogen** meer open waren voor den tijd, waarin wij leven, hoe alles rijp is voor het oordeel **Gods** en alles op weg is naar de rasaanbrekende **eindscheiding** ; en **wanneer** het ons te doen is, 'om onstraffelijk bevonden te worden voor Hem in zijne toekomst, des te meer zal het ons dringen om **werkzaam** te mogen zijn door den Heere en met den Heere, dat Hij ons vorme en bereide voor Hem, om Hem te kunnen verwachten, ja zelfs blijmoedig tegemoet te mogen gaan met het „**Amen**, ja, kom Heere Jezus !” Als wij maar meer het gevaar beseften van den tijd waarin wij leven, meer het gevaar des doods geloofden, dan zouden wij onze slaapzucht, onze werkeloosheid en onze wereldgelijkvormigheid meer veroordeelen, En walgende aan **onszelve**n, zouden wij meer zoeken den Heere te behagen, het zou ons meer om Hem en **zijn** gemeenschap te doen zijn. Daar alleen toch is het maar goed voor de ziel, zooafs **Asaf** dat erkent en verzekert in Ps. 73 . „Maar mij aangaande, het is mij goed, nabij God te wezen.”

„Opdat gij moogt waardig geacht worden te staan voor den **Zoon** ‘des Menschen.’ Och neen, geen waardigheid is er in en met **uzelve**n, maar alleen in de toegerekende gerechtigheid van den **Zone Gods**. En daarom is een leven met Hem, met een werkzame en vruchtbare ziel, zulk een profijtelijk leven. Dat het ons dan daarom te doen mocht zijn, dat wij eenmaal voor Hem staan mochten zonder schrik of **vreez**é, met vroolijkheid der ziele, Hem met blijdschap ontmoetende als onzen Verlosser uit alle ellende en als onzen **Levensvorst**, die ons opneemt in Zijn eeuwige heerlijkheid.

Volk des Heeren, och, als u eens terugdenkt aan uw vroegere tijden, aan die vorige dagen, toen uwe ziel **zoo** geloovig, **zoo** levendig werkzaam was met den Heere en gij **zoo** vervuld waart met gevoel der liefde tot den Heere en daar **zoo** weinig **vreeze** maar wel veel blijde hoop uw ziel vervulde, hoe was er toen ook wel eens een verlangen

naar de volmaakte gemeenschap met Hem. Hoe was er wel eens een begeerig uitzien, **dat** Hij kwame en u tot Hem betiefde te nemen **in** een leven van alle volmaaktheid met Hem. Moet uw ziele dan wel niet eens, ziende daarop en ziende op het heden, uitroepen met Job : „**Och**, of ik was als de vorige maanden, toen God mij bewaarde.”

O, wil dan toch nauwlettend toezien, om te staan naar een staat en stand om den Heere te kunnen verwachten. Moet gij nu niet, ziende op **uzelfven**, zeggen : „**Ja**, och, of dat nog maar **zoo** wezen mocht. ‘t Is bij mij maar schuld en schaamte over het verre af zijn van den Heere ! Och, volk, dat het op de ziele kwam te drukken, dan zou er wel een nauwlettend toezien komen om met **Asaf** de reden te zoeken, dan zou er wel een biddend **smeeken** zijn, dat de Heere van, alles af liefde te trekken tot Hem met de bede van de Bruid: „Trek mij, wij zullen **u** naloopen.”

Die **hoop** der toekomst wordt ons niet voorgehouden, om traag en werkeloos er onder te verkeeren, maar opdat onze lendenen **omgord**, en onze kaarsen, door den Heere ontstoken zijnde, brandende zouden zijn. Daarom geen **onmiddelijke** bewaring tegen den **grooten** afval van Hem verwacht ; neen, er moet bij ons gevonden worden een naarstig gebruik maken van de middelen, die Hij heeft gegeven.

En dan daarbij zijn we geroepen, geduriglijk te **waken** tot aller tijd, om weer niet op de middelen te berusten, zonder Hem **zelfven** in de middelen te ontmoeten. En een volharden in het gebed moet in ons wonen, dat de Heere met zijn Geest en genade gedurig voor ons in de middelen medekome, en Hij **daarmede** op onze ziele werke tot een geestelijk vruchtbaar leven in het geloof. Neen, niet gerust op het gebruik der middelen : geen vertrouwen gesteld op ons eigen werk **engeen** bevrediging daarmede, Maar wel wakende met een geestelijk wakker zijnde ziele en **met** een biddend werkzaam zijn met den Heere, **zóó** moet het **wezen**. Al is het **zoo** bij de meesten niet, en bij des Heeren ware volk nog maar enkele **keeren**, het moet toch gedurig **zoo** zijn ; den Heere **zoude** meer de eere worden toegebracht, en onze ziele zou er wel bij varen.

Juist **zoo** onder de middelen verkeerende, kan men

Hem het beste daar afwachten, dat Hij kome. En **zoo** men Hem onder die middelen niet wacht, 'en men Hem daaronder niet **eens** ontmoeten mag, wij **vreezen**, dat gij Hem dan onder uw aardsche bezigheden ook niet zult verwachten of ontmoeten.

Toehoorders, ons Christendom bestaat niet in bespiegelingen of in redeneeren, zooals velen **meenen**. Neen, het moet verder komen, het bestaat in geestelijk leven, in geestelijk genadewerk in de ziel en in een werkzaam leven met den Heere. Daar is het ook al des **Heeren** volk om te doen.

En nu is er geen geestelijke werkzaamheid der ziele, of zij zal wel w a k e n d e e n b i d d e n d e werkzaam zijn. En dan zullen die werkzaamheden wel geen ander doel hebben, dan om te mogen komen tot een kennen, tot een deelachtig worden, tot een verkeerren met en een genieten van den Heere. **Zoo** wil de Heere zijn volk hebben, en daarin wil Hij hen vinden. En **zoo** zij goed staan, wenschen zij ook daarin alleen door den Heere gevonden te worden. Terecht zegt daarom een zeker kerkvader : „**Waar**in Hij u vindt, daarin zal Hij u oordeelen.” Daarom wil de Heere zijn volk niet vinden, als Hij komt, verzonken in de zorgvuldigheden **dezes** levens, maar wakende en biddende werkzaam met Hem, tot zijne eere en hunne ziele tot een gezegende bate.

ZINGEN-: PSALM 1 : 4.

Ons vierde **punt** was, dat onze roeping bestaat in : **Verlangend verbeiden**.

Verlangen naar den Heere staat tegenover een leven, dat Hem kan missen en dat het buiten Hem kan stellen, een leven, dat voor de ziele schadelijk en verderfelijik is.

En verbeiden staat tegenover een voorbarig, ongeloovig haasten. Het laatste moet bij des **Heeren** volk niet gevonden worden, maar wel moet er zijn een **verlangend verbeiden**.

Hij komt. Hij komt gewis ; maar het w a n n e e r is ons niet geopenbaard. En wij weten, dat Hij verrassende zal komen ; daarom moet er zijn een waken, dat wij niet onvoorziens door zijn komst overvallen worden.

Maar nu moet men toch weer uitziende en verlangende zijn, ten bewijze, dat Hij ons lief en dierbaar is. Zoals Hij al **degenen**, die gelooven, dierbaar is. Wij moeten **begeeren** naar het leven der volmaakte, onafgebroken gemeenschap met Hem. **Geloovende**, dat Hij komt, moeten wij Hem verbeiden, zoals gezegd wordt in Hab. 2 : 3 : „Zoo Hij vertoeft, verbeidt Hem, want Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven. Geloovig dan moeten wij berusten, verzekerd zijnde, dat Hij zal komen, en vertrouwend, dat zijn komst alle wachten wel zal vergoeden, „Het einde nadert,” zoo getuigt des Heeren Woord. Maar zoo roepen mede met luide stemmen de teekenen der tijden op allerlei wijze.

De groote afval, de wereldsgezindheid, de geesteloosheid onzer dagen, de miskenning van het ouderlijk gezag, de verregaande hoogmoed, de vreeselijke zonden van hoererijen, de doodslagen, de liefdeloosheid, de aardbevingen, de teekenen des hemels, ja alles roept met luider stemme : „Ziet de toekomst des Heeren genaakt !”

Waakt dan tot aller tijd, biddende, dat gij moogt waardig geacht worden te ontvlieden alle deze dingen, die geschieden zullen en te staan voor den Zoon des menschen,

De laatste nachtwake, waarop de eeuwige morgen van licht, vreugde en blijdschap volgt voor des Heeren volk, is reeds aangebroken. Maar zijn komst, die wel aanstaande is, moet nu nog verbeid worden. Ook door u, kleine heilbegeerige zielen, die naar Hem uitziet en om Hem zucht en smeekt, die menigmaal uitroept : Och, Heere Jezus, had ik IJ maar tot mijn deel. En die het er zoo om te doen is, om Hem welbehagelijk te zijn, o, Hij zal komen. Hij heeft het reeds beloofd in Zacharia 13 : 7 : „Ik zal mijn hand tot de kleinen wenden.” Eenmaal zal zijn hand tot u gewend en aan u gelegd worden, om u geheel volmaakt met alle verlost en voor Hem te stellen. Daartoe zult gij waardig geacht worden, hoe onwaardig gij uzelf ook kent, Waardig geacht zult gij zijn, doordat Hij u niet aanziet in uzelf, maar in Hemzelf en in zijn volbrachte werk voor u. Hier toch wordt gij reeds door Hem verwaardigd met genade, met geestelijk leven, met geloof en bekeering ; en zoo zal Hij u ook, als Hij komt, alle dingen schenken.

Want op de begiftiging met genade en geestelijk leven, volgt de belooning met een eeuwige verlossing en een volmaakte heerlijkheid.

Maar volharden is **u** bevolen, want naar Matth. 24 : 13: „**Wie** volharden zal ten einde toe, die zal zalig worden.” Maar nu het moeilijke en het onmogelijke daartoe van uwe zijde leert u dagelijks meer kennen. Het is dan ook alleen door Zijn kracht en trouw mogelijk en daar moet het u dan ook om te doen zijn, om 's **Heeren** kracht. Die wil Hij ook schenken, maar dan in den weg, dat gij die biddende van Hem begeert.

En **hoemeer** u wakende en wakker zijnde verkeert, des te meer zult u de gevaren zien rondom u en ook in u. Ja, hoe meer de ziele geestelijk wakker is, des te meer zal ze de teekenen, der tijden zien en des te meer daarin 's **Heeren** naderende komst opmerken. Maar ook **des** te meer zal de ziel haarzelve leeren zien en kennen, en zal zij zich ongeschikt bevinden, om **Hem** te kunnen ontmoeten en af te wachten. Des te meer ook zal zij volhardende in bidden werkzaam zijn, om door **Hem** bekwaam gemaakt en voor-en toebereid te worden, om te kunnen staan voor Hem zonder beschaamd te worden in zijne toekomst.

TOEPASSING.

Onze tekstwoorden, **zoo** zagen wij, gel, toeh., vormen een schoon geheel. Het een met het andere samengevoegd zijnde, maakt een volledige zaak uit, waarvan de **geheele** inhoud is : De eere des **Heeren** en het geluk en de zaligheid van des **Heeren** volk.

De vreeselijke Godsgerichten op de aarde zijn de aankondigingen van het ras aannaderende einde van **het** groote Godsgericht. Zij zijn de aankondiging, dat de hemelen en de aarde zoals die nu zijn, met gedruisch op vreeselijke wijze zullen voorbijgaan, terwijl de zondige werken mede zullen verbranden.

‘Maar waar dan heen, onbekeerden ?

Waar dan heen, als die eenzame, donkere plaatsen, waar de zonden gepleegd zijn, tegen u zullen getuigen ? En de wrake **Gods** daarover tegen u zullen uitroepen ?

Vruchteloos zal uw roepen tot de heuvelen en bergen

wezen, dat die u zouden kunnen verbergen voor het oog en de majesteit van den grooten Wereldrechter, Vruchteloos zal uw roepen zijn tot de heuvelen en bergen en steenrotsen, om door hen verpletterd te worden vanwege den vreeselijken toorn des Lams.

O, zoekt dan nog heden Hem en zijn heil tot redding uwer ziel, eer nog die vreeselijke en doorluchtige dag des Heeren komt. En al toeft die dag ook nog, dan toch : de dood wenkt ieder uur. O, moge er nog een biddend waken en een wakend, biddend volhardend zoeken naar Hem komen, eer het voor eeuwig te laat is. Bedenkt het wel, nu is er nog genade, nog vergeving, noch verlossing en nog behoudenis voor u, hoe veel en groot en zwaar ook uwe zonden zijn. Wie weet, hoe spoedig die kostelijke genadetijd voor eeuwig voorbij is. En o, als dan de deur op het nachtslot gedaan wordt, wat zal dat vreeselijk zijn. Onbekeerde medereiziger, wat beeft gij' nu ai, wat schrik en angst en vreeze vervult uwe ziel, wanneer gij aan de bode van den Rechter denkt, n.l. aan den dood. Wat zal het dan niet zijn, als gij eens zelf staan zult voor dien grooten Rechter van hemel en aarde, wiens oog en vlammen zijn en zijn stem als donderslagen, voor allen, die Hem in zijn liefde en genade tot redding hebben verworpen. En dit moogt gij dan wel bedenken, gij verwerpt zijn aanbod van genade uit liefde tot en genot van de zonde, maar* dan zal ook zijn verwerping van u een rechtvaardige wedervergelding zijn. Gij zult eenmaal maaien, wat gij hier in den tijd gezaaid hebt. Want God laat zich niet bespotten. Daarom zoekt den Heere, terwijl Hij te vinden is.

Heiibegeerigen, ware bekommerden wegens uw gekend, beseft, gevoeld gemis van den Heere voor uwe ziel. De uitstelling van zijn komst jegens u, moet u te meer be naarstigen tot een wakend, biddend zoeken naar Hem. Hoe langer hij uitstelt, hoe verrassender zijn komst zal wezen en hoe grooter de blijdschap zal zijn, die uwe ziele' dan smaakt. Welnu, dat er dan maar veel een wakende, biddende toestand bij u moge zijn. Houdt u maar niet veel op met praten over den tegenwoordigen tijd, zonder werkzaam te zijn tot behoudenis uwer ziele. Bedenkt wel, dat

dat de **teekenen** der tijden **voorzegd** zijn, **niet om er over te redeneeren, maar om** daarover met den Heere werkzaam **te zijn**. En **wel** wakende tot aller tijd en biddende om **waardig geacht te** worden, **te** ontvlieden **alle** deze dingen, die geschieden zullen. Niet dat wij **de** oordeelen ontgaan, o neen, maar wij moeten waken, dat wij er niet voor **eeuwig in en onder** omkomen. En nu **mag geen** bange **vreeze** onze harten vervullen, en Wij mogen, **ziende de teekenen** der tijden niet te veel bezwaard worden en moedeloos, neen, **ook** daartegen is weer waken en bidden **noodig**, om van den Heere in dien weg der middelen genade, licht en leven te **begeeren** en te ontvangen, opdat wij daardoor meer gesterkt worden in het geloof en **in de hoop**, door de liefde werkende.

Wanneer men wakende en biddende **door** den Heere met den Heere verkeert, dan is ook onze ziele bij Hem. En al is het dan ook, dat wij ons leven moesten verliezen, geen nood, dan wordt onze ziele daardoor uit haar **geloofs-**werkzaamheden met Hem, overgevoerd in de ongestoorde rust, die daar overblijft **voor** al **Gods** volk.

'De vreeselijke godsgerichten op de aarde zijn de aankondigingen **van de** ras naderende verlossing van des **Heeren** volk. Daarom zegt de Heere, hen daarvan verzekerende en hen **daarmede** ook tevens vertroostende : „Heft uwe hoofden omhoog ; **weet** dat uw verlossing nabij is !” Daarmee openbaart de Heere, dat zijn volk zijn komst niet **vreezen mag. Neen**, zij moeten Hem verbeidend verwachten. En daar **zij** op grond van de belofte verwachten nieuwe hemelen en **een nieuwe** aarde, **zoo** zullen zij in zijn toekomst hunne verwachting daarvan ontvangen.

Hij komt! Hij komt gewis ! Om weg te nemen zonde en zondedienaars. Hij komt, en zijn genadeloon is met Hem ook voor miskende trouw. Hij komt, om te vergelden in het openbaar. Dan **zal** voor zondegenot eeuwige smart en weedom vergolden worden. Maar voor zondesmart en strijd **brengt** zijn komst een eeuwige vreugde en zegepraal teweeg. Dan **zullen treuringen** en zuchtingen weglieden, en eeuwige blijdschap **zal op** de hoofden van alle verlost en zijn.